

Systém sportovně talentované mládeže 2023-2027 Běh na lyžích

Všeobecná ustanovení

Základními články systému sportovně talentované mládeže Úseku běžeckých disciplín (dále ÚBD) Svazu lyžařů ČR (dále SLČR) jsou tréninková centra "**Sportovní centra mládeže**" a "**Sportovní střediska**" financovaná z dotací Národní sportovní agentury (dále NSA), popř. vlastními zdroji ÚBD SLČR.

Na základě stanovených komplexních kritérií jsou podporováni trenéři v klubech, které zabezpečují přípravu sportovců ve věku 12–23 let.

Dle věku jsou podporováni sportovci úspěšní na mezinárodní úrovni, nebo ti, kteří pro to mají vhodné předpoklady. Těmto sportovcům jsou vytvořeny ekonomicko-organizační podmínky pro zabezpečení sportovní přípravy, a to nad rámec jejich zajištění ve sportovním oddíle či klubu.

Do systému STM může být zařazen pouze sportovec, který není zařazen v systému STM u jiného sportu.

Verze	Popis	Autor	Schváleno
1.0	Úvodní verze systému STM 2023-2027	Aleš Razým Štěpán Kaliba Kolektiv pracovní skupiny STM 2023	Schváleno R ÚBD dne 6. dubna 2023
1.1	Aktualizace systému STM	Aleš Razým Štěpán Kaliba Václav Haman	Schváleno R ÚBD dne 29. února 2024
1.2	Vyjasnění podmínek pro získání příspěvku	Aleš Razým	Schváleno R ÚBD dne 19. června 2025

Základní principy

Činnost klubu je na základě komplexních kritérií převedena na bodové hodnocení. Kritéria a jejich bodové ohodnocení jsou součástí přílohy č.1 - Bodování.

Klub, který splní nutnou podmínku pro zřízení SpS a/nebo SCM a dosáhne stanoveného počtu bodů získá podporu ze strany ÚBD SLČR. Podpora je členěna do kategorií, jejich počáteční počet je 5, ale systém je navržen tak, aby bylo možné počet kategorií měnit (zvyšovat).

Podpora klubu ze strany ÚBD SLČR je podmíněna činností trenéra(ů). Pro přiznání příspěvku v dané kategorii je nutné splnění podmínek příslušné kategorie, viz tabulka

Kategorie	Podmínka
1, 1.5	Bez podmínek
2	Klub má smlouvu s jedním nebo více trenéry, kteří jsou v součtu ohodnoceni příspěvkem pro tuto kategorii
3	Klub má smlouvu s jedním nebo více trenéry (navíc k předchozím kritériím), kteří jsou v součtu ohodnoceni příspěvkem pro tuto kategorii
4 a další	Jeden trenér (navíc k předchozím kritériím), který je ohodnocen příspěvkem pro tuto kategorii

ÚBD SLČR podporuje také zařazené sportovce příspěvkem na jejich sportovní činnost a zabezpečením přípravy nad rámec zajištění ve sportovním oddíle či klubu.

Dělení financí

Počet SpS a SCM není fixní, ÚBD může jejich počet omezit.

Finance se dělí do následujících oblastí, řazeno dle priorit:

1. Centrální zabezpečení – šéftrenér, tréninkový deník Yarmill, testy, srazy atd.
2. SCM + SpS
 - a. Podpora na trenéry
 - b. Podpora na sportovce
3. Vzdělávání

Sportovní střediska

Sportovní střediska mládeže (dále jen SpS) jsou základním článkem systému STM ÚBD SLČR. Vzhledem k charakteru sportu se v této věkové kategorii rozvíjí všeobecné sportovní dovednosti, na které navazuje specifická příprava. Významným atributem je získání pozitivního vztahu k aktivní pohybové a sportovní činnosti.

SpS zřizuje ÚBD SLČR s ohledem na svazovou koncepci v oblasti péče o sportovně talentovanou mládež pro věkovou kategorii 12 až 15 let dle interních kritérií. NSA podporuje činnost SpS finančním příspěvkem.

Zřízení a zrušení SpS

SpS jsou zřízena u jednoho konkrétního klubu dle interních kritérií pro období od 1.7. - 30.6. (následujícího roku).

Povinnosti odpovědných subjektů k zajištění činnosti SpS

Klub

- Provádí nábor a výběr lyžařů do SpS.
- Zabezpečuje sportovní přípravu lyžařů SpS kvalifikovanými trenéry, navrhuje vedoucího trenéra SpS.
- Dodržuje podmínky pro čerpání a využití příspěvku.
- Provádí kontrolu činnosti SpS trenéra dle vnitřních kritérií.
- Je povinen informovat ÚBD SLČR o činnosti SpS dle požadavků ÚBD SLČR.
- Je povinen neprodleně písemně oznámit na ÚBD SLČR jakoukoliv změnu v činnosti stávajícího SpS (změna trenérů, kontakty aj.).

ÚBD SLČR

- Řídí metodicky činnost SpS.
- Provádí kontrolu činnosti SpS - roční oponentury.
- Organizuje kontrolní srazy SpS.
- Zabezpečuje další odborné vzdělávání trenérů SpS.
- Dodává NSA požadované podklady o systému přípravy sportovně talentované mládeže.

Vedoucí trenér SpS

- Řídí a organizuje sportovní přípravu sportovců zařazených do SpS.
- Je držitel platné trenérské licence běhu na lyžích B. Ve zvláštních případech lze uznat i o stupeň nižší trenérskou kvalifikaci.
- Řídí činnost dalších trenérů SpS.
- Organizuje soustředění SpS.
- Organizuje náboru sportovců pro přijetí do klubu.
- Spolupracuje s koordinátorem STM, případně s dalšími pověřenými pracovníky ÚBD SLČR.
- Řádně vede online tréninkový deník skupiny SpS dle interních pravidel ÚBD.

- h) Přípravuje podklady pro oponentní řízení.
- i) Účastní se akcí pořádaných ÚBD SLČR, zejména:
 - a. Zimní republikové závody dle termínové listiny na danou sezonu.
 - b. Akce, na které je nominován ze strany ÚBD (rozšířená TR, semináře, srazy).
- j) Řádně omlouvá neúčast na povinných akcích koordinátorovi STM.

Konečná úprava náplně práce vedoucího trenéra SpS je v kompetenci klubu a je obsažena v pracovní smlouvě mezi klubem a trenérem.

Ekonomické zabezpečení činnosti SpS

ÚBD SLČR stanoví výši finančních prostředků na činnost STM na základě schváleného rozpočtu. Způsob čerpání finančního příspěvku na konkrétní SpS bude upraven samostatnou směrnicí schválenou Radou ÚBD SLČR. Na základě podkladů od klubu provádí ÚBD SLČR souhrnné vyúčtování dotace.

Klub zodpovídá za využití poskytnutého příspěvku dle podmínek směrnice schválené Radou ÚBD SLČR.

Kritéria pro zřízení SpS

Pro zřízení SpS na dané období musí klub splnit nutnou podmínku:

1. Alespoň 6 závodníků v kategorii U13, U14, U15, kteří jsou vedeni v závěrečné listině bodů a mají méně než 350 bodů.
2. Alespoň 1 trenér běhu na lyžích C nebo vyšší.

V odůvodněných případech, kdy klub nesplní nutnou podmínku může podat žádost Radě ÚBD o mimořádné zřízení SpS s podporou (forma divokých karet).

Na základě odůvodněné žádosti může R ÚBD udělit statut SpS bez podpory.

Pro potřeby splnění nutné podmínky se započítávají pouze sportovci, kteří nejsou/nebudou (v období 1.7. - 30.6. následujícího roku) zařazeni v systému STM jiného zimního sportu. Pro potřeby bodového ohodnocení klubu se tito závodníci počítají.

Pro SpS jsou platné kategorie:

1. 1. kategorie (minimální podpora)
2. 2. kategorie

Zařazení sportovci SpS

Zařazení sportovci jsou všichni, kteří jsou členem klubu se statutem SpS a splňují podmínku

1. U13 – maximálně 350 bodů v závěrečné LB.
2. U14 – maximálně 350 bodů v závěrečné LB.
3. U15 – maximálně 350 bodů v závěrečné LB.

Zařazení sportovci nemají nárok na finanční podporu.

Sportovní centra mládeže

Sportovní centrum mládeže (dále jen SCM) je základním článkem systému STM ÚBD SLČR. Vzhledem k charakteru sportu se v této věkové kategorii rozvíjí specifické dovednosti, částečně se stále rozvíjí všeobecné sportovní dovednosti.

SCM zřizuje ÚBD SLČR s ohledem na svazovou koncepci v oblasti péče o sportovně talentovanou mládež pro věkovou kategorii 15 až 23 let dle interních kritérií. NSA podporuje činnost SCM finančním příspěvkem.

Základní poslání a úkoly SCM

- Výběr sportovně talentované mládeže ve věkové kategorii 15–23 let (dále jen talentovaná mládež).
- Odborné vedení a koordinace sportovní přípravy talentované mládeže.
- Vytvoření podmínek pro systematické trenérské působení u talentované mládeže v klubech.
- Vytvoření ekonomicko-organizačních podmínek pro zabezpečení sportovní přípravy talentované mládeže v ÚBD SLČR.

Zřízení a zrušení SCM, zařazení sportovci

SCM jsou zřízena u jednoho konkrétního klubu pro období od 1.7. - 30.6. (následujícího roku) nebo pro celý 4letý cyklus dle interních kritérií.

Sportovci jsou zařazení pro období od 1.6.¹ do 31.5. (následujícího roku) dle interních kritérií.

Povinnosti odpovědných subjektů pro zajištění činnosti SCM

Klub

- Zabezpečuje sportovní přípravu sportovců SCM kvalifikovanými trenéry, navrhuje vedoucího trenéra SCM.
- Dodržuje podmínky pro čerpání a využití příspěvku.
- Provádí kontrolu činnosti SCM trenéra dle vnitřních kritérií.
- Je povinen informovat ÚBD SLČR o činnosti SCM dle požadavků ÚBD SLČR.
- Vytváří pro trenéry SCM podmínky pro výkon funkce a umožňují jim využívat kancelář, telefonické a jiné komunikační spojení, organizační a administrativní vybavení, dále vytváří adekvátní tréninkové podmínky a zabezpečení.
- Informuje o případné spolupráci se sportovním gymnáziem a hodnotí tuto spolupráci v rámci oponentur.

ÚBD SLČR

- Řídí metodicky činnost SCM.
- Schvaluje vedoucího trenéra SCM.
- Provádí kontrolu činnosti SCM – roční oponentury, kontrola online tréninkového deníku.

¹ Nejdříve však po schválení zařazených sportovců STM Radou ÚBD.

- d) Zabezpečuje další odborné vzdělávání trenérů SCM.
- e) Dodává NSA požadované podklady o systému přípravy sportovně talentované mládeže.
- f) Finančně podporuje trenérské zabezpečení a přípravu sportovců SCM.

Vedoucí trenér SCM

- a) Řídí a organizuje sportovní přípravu sportovců zařazených do SCM.
- b) Je držitel platné trenérské licence běhu na lyžích A, ve zvláštních případech lze uznat i o stupeň nižší trenérskou kvalifikaci.
- c) Řídí činnosti dalších trenérů v klubu.
- d) Organizuje soustředění SCM.
- e) Spolupracuje s koordinátorem STM, případně s dalšími pověřenými pracovníky ÚBD SLČR.
- f) Řádně vede online tréninkový deník skupiny SCM dle interních pravidel ÚBD.
- g) Zodpovídá za vedení a kontroluje online deník sportovců daného SCM.
- h) Přípravuje podklady pro oponentní řízení ÚBD SLČR.
- i) Účastní se akcí pořádaných ÚBD SLČR, zejména:
 - a. Centrální funkční vyšetření.
 - b. Zimní republikové závody dle termínové listiny na danou sezonu.
 - c. Letní republikové závody a testy SCM.
 - d. Akce, na které je nominován ze strany ÚBD (rozšířená TR, semináře, srazy).
- j) Řádně omlouvá neúčast svoji i zařazených sportovců na povinných akcích koordinátorovi STM.

Zařazený sportovec SCM s podporou

- a) Účastní na akcí pořádaných ÚBD SLČR², zejména:
 - a. Centrální funkční vyšetření.
 - b. Zimní republikové závody dle termínové listiny na danou sezonu.
 - c. Letní republikové testy a závody SCM.
- b) Řádně vede online tréninkový deník.

Konečná úprava náplně práce vedoucího trenéra SCM je v kompetenci klubu a je obsažena v pracovní smlouvě mezi klubem a trenérem.

Ekonomické zabezpečení činnosti SCM

ÚBD SLČR stanoví výši finančních prostředků na činnost STM na základě schváleného rozpočtu. Způsob čerpání finančního příspěvku na konkrétní SCM a způsob čerpání finančního příspěvku na zařazené sportovce bude upraven samostatnou směrnicí schválenou Radou ÚBD SLČR. Na základě podkladů od klubu provádí ÚBD SLČR souhrnné vyúčtování dotace.

² Neúčast sportovce SCM musí být řádně omluvena zodpovědným trenérem před zahájením akce na email: ubd@czech-ski.com

Klub zodpovídá za využití poskytnutého příspěvku dle podmínek směrnice schválené Radou ÚBD SLČR.

Kritéria pro zřízení SCM

Pro zřízení SCM na dané období musí klub splnit nutnou podmínku:

1. Alespoň 6 závodníků v kategorii U16-U23, kteří jsou vedeni v závěrečné listině bodů (nebo její období pro kategorie, kde se LB nesestavuje) a mají méně než
 - a. U16 – 160 bodů,
 - b. U18 – 160 bodů,
 - c. U20 – 130 bodů,
 - d. U23 – 100 bodů nebo 200 FIS bodů (sprint nebo distance).
2. Alespoň 1 trenér běhu na lyžích B nebo vyšší.

Pro zřízení SCM na 4letý cyklus musí klub splnit nutnou podmínku:

1. Po dobu 4 předchozích let splňuje nutnou podmínku viz výše.
2. Po dobu 4 předchozích let splňuje bodové požadavky na dosažení fixní kategorie.

V odůvodněných případech, kdy klub nesplní nutnou nebo bodovou podmínku může podat žádost R ÚBD o mimořádné zřízení SCM s podporou (forma divokých karet).

Na základě odůvodněné žádosti může R ÚBD udělit statut SCM bez podpory.

Pro potřeby splnění nutné podmínky se započítávají pouze sportovci, kteří nejsou/nebudou (v období 1.7. - 30.6. následujícího roku) zařazeni v systému STM jiného sportu. Pro potřeby bodového ohodnocení klubu se tito závodníci počítají.

Pro SCM jsou platné kategorie:

1. 3. kategorie (SCM B)
2. 4. kategorie (SCM A – fixní)
3. 5. kategorie (SCM A+)

Zařazení sportovci SCM

Zařazení sportovci jsou všichni, kteří jsou členem klubu se statutem SCM a splňují podmínku

1. U16 – maximálně 160 bodů v závěrečné LB.
2. U18 – maximálně 160 bodů v závěrečné LB.
3. U20 – maximálně 130 bodů v závěrečné LB.
4. U23 – maximálně 100 bodů v závěrečné LB nebo maximálně 200 bodů v závěrečné FIS LB (sprint nebo distance).

Zařazení sportovci SCM s podporou

Mimořádně talentovaní a úspěšní sportovci mají nárok na finanční podporu. Počet sportovců, divokých karet (DK) a výše příspěvku bude řešena dle aktuálních finančních

možností ÚBD a sportovní výkonnosti závodníků (FIS body, umístění na vrcholných akcích).

Sportovci nemají nárok na podporu, pokud

1. jsou zařazení do STM jiného sportu, nebo
2. v následující sezóně věkově nespádají do STM (tzn. jsou starší 23 let)

Zařazení do RSC

Sportovci zařazení do RSC Victoria jsou členy STM a mají stejné povinnosti jako ostatní zařazení sportovci.

Sportovci zařazení do RSC Dukla nebo RSC Olymp jsou ze systému STM vyřazeni.

Dojde-li k zařazení sportovce do RSC, bude příspěvek na zařazeného sportovce krácen dle doby zařazení do RSC v poměrné výši.

Vyřazení z STM

Dojde-li k vyřazení sportovce ze systému STM, bude příspěvek na zařazeného sportovce krácen dle doby zařazení do systému STM v poměrné výši.

Dojde-li k vyřazení sportovce ze systému STM pro neplnění nebo porušení povinností, bude příspěvek na zařazeného sportovce krácen v plné výši.

Koordinátor STM může za vyřazené sportovce navrhnout nové, příspěvek odpovídá době zařazení do systému STM v poměrné výši.

Kritéria pro přiznání a čerpání podpory

Zařazení závodníci na základě výkonů v právě proběhlé sezóně:

1. U16
 - a. Přejícné opatření na sezónu 2023/24, 2024/25, 2025/26
 - b. Do pořadí v závěrečné LB
 - i. Prvních 5 U16M – pouze závodníci, přecházející do U18M
 - ii. Prvních 5 U16W – pouze závodníci, přecházející do U18W
2. U18
 - a. Přejícné opatření na sezónu 2023/24, 2024/25, 2025/26
 - b. Do pořadí v závěrečné LB
 - i. Prvních 7 U18M
 - ii. Prvních 7 U18W
3. U20
 - a. Do 16. místa na MSJ v individuálním závodě
 - b. Do pořadí v závěrečné LB
 - i. První 3 U20M
 - ii. První 3 U20W
 - c. Do pořadí dle FIS bodů
 - i. Prvních 10, společně sprint a distance, společně U20M a U20W⁵
 1. do 120 FIS bodů pro závodníky přecházející do U23
 2. do 150 FIS bodů pro závodníky setrvávající v U20

4. U23

- a. Do 16. místa na MSU23 v individuálním závodě
- b. Do 3. místa OPA v individuálním závodě
- c. Do pořadí dle FIS bodů
 - i. Prvních 6 do (společně)
 - 1. 120 FIS bodů sprint U23M a U23W
 - 2. 90 FIS bodů distance U23M
 - 3. 120 FIS bodů distance U23W

5. U16-U23 až 6 sportovců na DK

O využití rozhoduje klub, nikoliv závodník nebo rodiče.

V případě odřeknutí/nemožnosti zařazení se podpora posunuje na dalšího v pořadí v dané kategorii.

Výše finanční podpory na sezónu

Finanční podpora je přidělená dle kategorie, ve které bude závodník v nastávající sezóně. Základní částka je určena dle finančních možností ÚBD SLČR a dle počtu zařazených závodníků.

- 1. U18 100 % základní částky
- 2. U20 150 % základní částky
- 3. U23 250 % základní částky

Koordinátor STM

R ÚBD schvaluje osobu odpovědnou za fungování STM (tou může být samostatně fungující koordinátor, šéftrenér, šéftrenér mládeže, sportovní ředitel ÚBD apod.). Kluby, odpovědní trenéři a sportovci zařazení v systému STM se řídí pokyny koordinátora a plní zadané úkoly.

Povinnosti koordinátora

1. Organizuje a zabezpečuje činnost STM.
2. Písemně seznámí Sportovního ředitele ÚBD a vedoucí trenéry SpS a SCM s termíny povinných akcí pro sportovce a trenéry zařazené v systému STM
 - 2.1. do 30. 5. na období do 30.11. daného kalendářního roku.
 - 2.2. do 30. 11.³ na období do 30.4. následujícího kalendářního roku.

Neplnění povinností

Koordinátor může udělit klubům v rámci STM sankci v případě neplnění povinností, a to zejména v oblastech:

1. Přípravy oponentur a jejich vyhodnocení.
2. Řádného vedení online tréninkového deníku.
3. Účasti na společných akcích STM.
4. Účasti na školeních a seminářích ÚBD SLČR.

V takových případech má koordinátor právo udělit klubu jednorázové snížení měsíčního příspěvku o max. 20 % z celkové měsíční částky či případně pozdržet vyplacení příspěvku do doby, než bude problém odstraněn.

Sankce musí být projednána R ÚBD. Následně je koordinátor povinen písemně informovat daný klub a sekretariát ÚBD SLČR o tomto kroku.

Pokud se jedná o opakované či hrubé porušení povinností, předá koordinátor řešení tohoto problému R ÚBD, a to písemnou formou včetně návrhu na řešení.

³ Nebo v nejbližším možném termínu po schválení termínové listiny na danou sezónu.

Omlouvání účasti

Za omluvenou účast se považuje:

1. Řádně odůvodněná neúčast emailem koordinátorovi.
2. Schválená koordinátorem.

O neschválení omluvenky je koordinátor povinen omlouvajícího informovat do 24 h od přijetí omluvenky. Po uplynutí této lhůty se omluvenka považuje automaticky za přijatou. Odvolání proti nepřijetí omluvenky je možné k R ÚBD.

V případě omluvení ze zdravotních důvodů si může koordinátor STM vyžádat lékařské potvrzení.

Použité zkratky:

NSA – Národní sportovní agentura

R ÚBD – Rada ÚBD SLČR

RSC – Resortní sportovní centrum

SCM – Sportovní centrum mládeže

SG – Sportovní gymnázium

SP – Světový pohár

SpS – Sportovní středisko

STM – Sportovně talentovaná mládež

TD – Tréninkový deník

TR – Trenérská rada ÚBD SLČR

ÚBD SLČR – Úsek běžeckých disciplín Svazu lyžařů ČR